

Dosarul nr.2ra-1234/2018

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (I.Chiroșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Sîrbu, V.Mihaila, A.Minciuna)

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Iuliana Oprea
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă
Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, prin
intermediul avocatului Roman Doroftei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni
împotriva lui Rîșchitor Eugeniu, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere
Limitată „ONLINE Broker de Asigurare”, Biroul Național al Asigurătorilor Auto
și Ursu Ion privind declararea nulă a contractului de asigurare obligatorie de
răspundere civilă auto,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2018,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2017, Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări
„TRANSELIT” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Rîșchitor Eugeniu privind declararea nulă a contractului de asigurare
obligatorie de răspundere civilă auto Seria RCAI, nr.xxxx din 11.05.2016.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la data de 11 mai 2016,
cet.Rîșchitor Eugeniu, fără a avea împuterniciri legale și exprese, s-a adresat cu
cerere către Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări
„TRANSELIT” Societate pe Acțiuni pentru perfectarea contractului de asigurare
obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule pentru
mijlocul de transport de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxxxx.

În temeiul cererii, la 11 mai 2016, a fost întocmit contractul Seria RCAI,
nr.xxxxxxx fiind eliberată polița de asigurare cu Seria RCAI, nr.xxxxxxx.

Studiind actele prezentate s-a constatat că automobilul asigurat aparține cu
drept de proprietate cet.Ursu Ion, iar Rîșchitor Eugeniu nu era în drept să încheie

acte juridice pentru automobilul de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxxxxx, întrucît nu poseda împuterniciri necesare de perfectare a actelor.

Contractul de asigurare nu dispune de un consimțămînt materializat conform rigorilor stabilite de lege or, contractul dat nu a fost semnat de o persoană împuternicită legal și convențional, fapt care în consecință afectează valabilitatea convenției.

Solicită reclamantul declararea nulă a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, Seria RCAI, nr.xxxxxxxx din 11 mai 2016 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 19 septembrie 2017, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „ONLINE Broker de Asigurare” și Biroul Național al Asigurătorilor Auto, iar la 10 octombrie 2017 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu și Ursu Ion, proprietarul automobilului de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxxxxxx (f.d.48-53).

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 07 noiembrie 2017, acțiunea Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2018, a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, și menținută hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 07 noiembrie 2017.

Instanțele de judecată au concluzionat că, la data de 11 mai 2016 între Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni și Rîșchitor Eugeniu, prin intermediul mandantului Societatea cu Răspundere Limitată „ONLINE Broker de Asigurare”, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă) Seria RCAI, nr.xxxxxx, pentru mijlocul de transport de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxxxx, ce aparținea cu drept de proprietate cet.Ursu Ion. La încheierea contractului Rîșchitor Eugeniu a acționat în nume propriu, manifestînd intenția/voința de a deveni titular de drepturi și obligații or, din conținutul contractului nu reiese că Rîșchitor Eugeniu a acționat în numele și interesele unei terțe persoane, în calitate de reprezentant. Careva dubii în privința calității de posesor legitim a lui Rîșchitor Eugeniu nu există or, însăși reclamantul ia atribuit calitatea de asigurat, iar prin prisma art.317 Cod civil, Rîșchitor Eugeniu este prezumat a fi posesor de bună credință (pînă la proba contrară), buna-credință existînd atîta timp cît proprietarul sau o altă persoană cu drept preferențial nu înaintează posesorului pretenții întemeiate, cu privire la bunul posedat.

Totodată, instanța de apel a constatat că, argumentele invocate de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni cu privire la necitarea tuturor participanților la proces, nu pot fi reținute or, apelantul nu acționează în calitate de reprezentant al acestora, nefiind împuternicit în acest sens.

La 26 aprilie 2018, Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, a declarat recurs împotriva deciziei

instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2018 și hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 07 noiembrie 2017, cu restituirea pricinii pentru rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au adoptat actele de dispoziție cu încălcări grave de procedură și au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În susținerea recursului, Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, a invocat că instanța de apel nu a examinat complet și obiectiv pricina, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat în mod eronat analogia legii și analogia dreptului.

Susține că instanțele ierarhic inferioare au încălcat normele de drept procedural, și anume s-a dispus examinarea cauzei fără citarea legală a participanților la proces, întrucât la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea de către aceștea a citațiilor, astfel nefiind asigurată disponibilitatea în drepturi a participanților la proces fiind lezat și dreptul Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, la un eventual drept de regres în raport cu ceilalți participanți la proces. La examinarea cauzei nu au fost atrase în proces persoanele păgubite în urma accidentului rutier în care a fost implicat și Rîșchitor Eugeniu.

A indicat că la examinarea pricinii era necesară stabilirea cercului exact al părților în proces, inclusiv atragerea proprietarului automobilului dar și a persoanelor păgubite în accidentul rutier comis de Rîșchitor Eugeniu, fapt care nu și-a găsit reflectare în hotărârea instanței de apel și care prin sine reprezintă neexaminarea fondului apelului.

A indicat că instanțele ierarhic inferioare, nu au ținut cont de faptul că automobilul de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxx, este înmatriculat în Marea Britanie, volanul automobilului fiind amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale, iar potrivit pct.2 Regulamentului Circulației Rutiere, se interzice circulația pe drumurile publice a autovehiculelor care au volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale, cu excepția vehiculelor aflate în traficul internațional. Așa fiind, avînd în vedere că automobilul de model „Land Rover Freelander”, n/î xxxxxxxx, nu era în drept să circule pe teritoriul Republicii Moldova, nu era în drept să fie supus asigurării întrucât nu se afla în circuitul civil.

A susținut că instanța de apel nu a aplicat just normele de drept material, interpretînd eronat normele legale or, nu orice persoană are dreptul să încheie contracte de asigurare și acte juridice dar numai posesorul de autovehicul or, pct.10 din Regulamentul Circulației Rutiere stipulează că este interzisă conducerea automobilului în lipsa procurii.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2018 a fost expediată în adresa Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, la 19 martie 2018 și care a fost recepționată la 26 martie 2018, conform ștampilei aplicate pe scrisoarea de însoțire (f.d.93, 114).

În circumstanțele menționate, recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni la 26 aprilie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 28 mai 2018, în adresa intimatului, Rîșchitor Eugeniu, a fost expeditată copia recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 29 iunie 2018, Rîșchitor Eugeniu a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Conform prevederilor art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni, precum că instanțele inferioare au încălcat normele de drept procedural fiind dispusă examinarea cauzei fără citarea legală a participanților la proces or, atît instanța de fond cît și cea de apel, au dat apreciere acestui argument invocat de recurent și au indicat că necitarea tuturor participanților la proces nu poate fi reținut or, apelantul nu acționează în calitatea de reprezentant al acestor persoane nefiind împuternicit în acest sens.

Referitor la argumentul recurentului, precum că instanțele inferioare nu au ținut cont de faptul că la momentul încheierii contractului de asigurare, Rîșchitor Eugeniu nu avea împuternicirile de a semna contractul de asigurare se reține că, atît instanța de fond cît și cea de apel, au constatat că Rîșchitor Eugeniu, încheind contractul respectiv a acționat în nume propriu, manifestînd intenția/voința de a deveni astfel titular de drepturi și obligații or, din conținutul contractului nu reiese că Rîșchitor Eugeniu a acționat din numele și în interesele unei terțe persoane, în calitate de reprezentant.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului nici argumentul recurentului precum că, Rîșchitor Eugeniu nu este posesor al autovehiculului în sensul Legii nr.414 și nu poate încheia acte juridice pentru automobilul respectiv, nefiind îndeplinită premisa esențială a noțiunii „posesor proprietar”, menită să asigure exercitarea de către proprietar a tuturor atributelor conferite prin art.315 Cod civil or, deși la materialele cauzei lipsesc careva probe (înscrieri) ce ar indica asupra titlului (contract de vânzare-cumpărare, comodat, locațiune, donație, etc.) în temeiul căruia Rîșchitor Eugeniu posedă automobilul, pentru soluționarea justă a cauzei acesta nu prezintă relevanță or, nu există careva dubii în privnța calității de

posesor legitim a lui Rîșchitor Eugeniu, însăși reclamantul Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni ia atribuit calitatea de asigurat.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a) și art.440 alin.(1) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări „TRANSELIT” Societate pe Acțiuni.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Iuliana Oprea

Victor Burduh